

Jaarverantwoording 2022

naar een lokaal verankerde palliatieve benadering

Datum vaststelling: 22 mei 2023

Inhoudsopgave

	pagina
1. Inleiding.....	3
2. Verslag Raad van Toezicht.....	4
PROGRAMMALIJNEN	
3. Bewustwording bij burgers en professionals versterken (B).....	5
Resultaten bewustwording	
4. Zingeving in de lokale gemeenschap (C).....	10
Resultaten Zingeving	
5. Bevorderen samenwerking zorg en sociaal domein (D).....	15
Resultaten Samenwerking zorg en sociaal domein	
6. Perspectiefverbreding palliatieve zorg naar de sociale leefomgeving van de burger (E).....	19
Resultaten Perspectiefverbreding	
7. Organisatie Agora per 31 december 2022.....	21
Raad van Toezicht	
Raad van Bestuur	
Medewerkers	
Ziekteverzuim	
Bijlage: Netwerk Agora.....	23

1. Inleiding

In dit verslagjaar nam Agora afscheid van haar bestuurder, Clémence Ross en verwelkomde Iris van Bennekom als nieuwe bestuurder, die de taken en verantwoordelijkheden per 1 juni 2022 heeft overgenomen.

De nieuwe bestuurder heeft sinds haar aantreden voortgebouwd op het fundament dat is gelegd met de afronding van het transitietraject Agora waar in 2021 mee is gestart onder leiding van een externe adviseur. Resultaat is een heldere focus voor Agora als kennis- en ontwikkelorganisatie op het vlak van het verbeteren van de samenwerking tussen de zorg en het sociaal domein. Daarnaast is ingezet op de versterking van teamvorming en samenwerking, zowel intern als extern. Dit heeft geleid tot intensivering van de contacten met PZNL en de herijking van de structuur van de samenwerkende organisaties in de coöperatie. Ook is een start gemaakt om te komen tot een meerjarenkoers waarbij externe stakeholders zullen worden betrokken.

In het jaarplan 2022 lag de focus op het belang van de palliatieve benadering voor mensen met een ongeneeslijke ziekte of kwetsbaarheid door ouderdom onder de aandacht te brengen van professionals in de zorg en het sociaal domein. We hebben gewerkt in vier programmalijnen:

1. Bewustwording bij burgers en professionals versterken.
2. Zingeving in de lokale gemeenschap.
3. Bevorderen samenwerken zorg en sociaal domein.
4. Perspectiefverbreding palliatieve zorg naar de sociale leefomgeving van de burger.

De resultaten die hiermee behaald zijn staan in dit jaarverslag. Naast deze programmalijnen heeft Agora voorbereidingen getroffen om proactief projectvoorstellen in te dienen in het kader van het NPPZ II op het gebied van versterking van samenwerking zorg en sociaal domein.

Voor 2023 is de focus aangescherpt, namelijk dat Agora zich binnen de palliatieve benadering focust op de spirituele dimensie (zingeving) en de sociale dimensie.

Dit doen we met activiteiten op de gebieden:

- Zingeving en geestelijke verzorging thuis.
- Samenwerking zorg en sociaal domein.
- Onderzoek en ontwikkeling.
- Implementatie palliatieve benadering.
- Nieuwe initiatieven en kansen.
- Communicatie en bewustwording.

Het jaar 2022 vormt een stevige basis voor de toekomst van Agora!

2. Verslag Raad van Toezicht

In 2022 heeft de Raad van Toezicht vijf keer vergaderd. Dit waren vier reguliere vergaderingen en een extra vergadering met de nieuwe bestuurder. Alle vergaderingen vonden in Bunnik plaats.

Belangrijkste gespreksonderwerpen

- *Nieuwe bestuurder*

De werving en aanstelling van een nieuwe bestuurder bij Agora was begin dit jaar een belangrijk onderwerp. Een extern bureau is ingezet om de werving te begeleiden. Na een externe sollicitatieronde is de voorzitter van de Raad van Toezicht gevraagd te solliciteren. Zij heeft toen haar functie in de Raad van Toezicht meteen beschikbaar gesteld. In de sollicitatieprocedure is de keuze op Iris van Bennekom gevallen als bestuurder van Agora.

In een extra vergadering van de Raad van Toezicht heeft de nieuwe bestuurder gesproken over haar bevindingen en wat er nodig is voor een solide toekomst van Agora.

- *Verbinding in zorg en sociaal domein*

Gesproken is over de voortgang van proeftuinen en hoe de gekozen aanpak te verdiepen en te versnellen. De samenwerkingsovereenkomst met Movisie die voor dit jaar was getekend, wordt niet verlengd in de oorspronkelijke vorm. Bekeken zal worden hoe de samenwerking een vervolg kan krijgen in NPPZ II-projecten en mogelijk met andere partijen zoals Tao of Care, Institute for Positive Health (iPH) en lokale initiatieven die al lopen.

In de vergadering van november is door bureaumedewerkers een presentatie gegeven over de proeftuinen. De Raad van Toezicht is onder de indruk van wat bereikt is en de resultaten. Zij steunt het idee van versnelling en verdieping door ook andere partijen naast Movisie te betrekken.

Jaarplan 2023 en Meerjarenstrategie

De Raad van Toezicht heeft ingestemd met de aanscherping van de focus van Agora in het Jaarplan 2023. Zij gaf aan graag betrokken te willen zijn bij de strategieontwikkeling. Dit is toegezegd. In 2023 is een gezamenlijke strategiesessie met bureaumedewerkers en de Raad van Toezicht belegd en daarna zullen ook stakeholders worden betrokken.

Samenstelling Raad van Toezicht

Met de benoeming van de nieuwe bestuurder ontstond een vacature voor voorzitter van de Raad van Toezicht. Koen Jansen is in maart als nieuwe voorzitter benoemd. De vacature van lid is extern gesteld. Uit de kandidaten is Frans Pouw in mei als nieuw lid met de portefeuille financiën benoemd.

- *Rapportages en jaarstukken*

Conform de jaarplanning zijn de kwartaalrapportages besproken. In de mei-vergadering zijn, na bespreking van het accountantsverslag, de jaarrekening en het jaarverslag 2021 goedgekeurd. In de septembervergadering zijn het Activiteitenplan met de begroting 2023 besproken en goedgekeurd.

Complimenten aan bestuurder en medewerkers van Agora voor de wijze waarop de organisatie met nieuw elan werkt aan een koers voor de komende jaren.

Koen Jansen,
Voorzitter

3. Programmalijs Bewustwording

Bewustwording bij burgers en professionals versterken (B)

Droom voor de toekomst

Intermediairs die zich inzetten voor mensen in hun laatste levensfase zijn zich bewust van het belang van een goede palliatieve benadering. Zij kennen de vraagstukken rondom het levenseinde en de groeiende groep mensen (oud én jong) waarop dit van toepassing is. Zij beseffen dat de behoeften van deze doelgroep op meerdere vlakken ligt: fysieke zorg, sociaal, psychisch en spiritueel. Zij kijken naar de hele mens en wat iemand in deze fase nodig heeft. Zij sluiten aan bij individuele wensen en behoeften. Zo dragen deze intermediairs uit zorg en welzijn actief bij aan leven tot het einde.

Inleiding

Agora staat voor leven tot het einde voor mensen – jong en oud – in de laatste fase van hun leven. Hoe kunnen intermediairs uit zorg en welzijn (professionals en vrijwilligers) daaraan bijdragen vanuit de wensen en behoeften van individuele mensen? Dat begint bij het bewustzijn dat een mens meer is dan alleen zijn of haar ziekte. Bovendien het besef van het vraagstuk: ‘Hoe kan ik daaraan bijdragen?’, de urgentie daarvan en kennis over hun eigen rol. Het hoofddoel van programmalijs B is het vergroten van dat bewustzijn en die kennis. En het versterken van intermediairs in de rol die zij – elk vanuit hun eigen domein en rol, én in samenwerking met andere domeinen – kunnen spelen in de palliatieve benadering.

Niet alle intermediairs starten vanuit hetzelfde niveau van bewustzijn. Sommigen hebben eerst basiskennis nodig. Anderen kennen de palliatieve zorg vanuit het medische perspectief, maar beseffen nog niet dat dit ook voor hun domein van toepassing is. Weer anderen realiseren zich dat de palliatieve benadering ook hun domein raakt, maar weten nog niet goed welke rol zij daar zelf in kunnen spelen. Vanuit programmalijs B wil Agora op verschillende niveaus de kennis en het bewustzijn hiervan vergroten.

Doelen 2022

1. Vergroten van de algemene kennis bij intermediairs uit verschillende domeinen over mensen in de laatste fase van hun leven (feiten en cijfers, urgentie). Tevens vergroten van kennis over de palliatieve benadering in algemene zin (wat is het).
2. Vergroten van het bewustzijn bij intermediairs uit verschillende domeinen dat zij - soms in meerdere rollen - in toenemende mate te maken krijgen met (zeer) kwetsbare mensen in de laatste fase van hun leven.
3. Vergroten van het bewustzijn bij deze intermediairs dat zij een rol kunnen spelen in het ophalen van wensen en behoeften van mensen in hun laatste levensfase en hen daarin kunnen ondersteunen.
4. Agora gebruikt casuïstiek om te komen tot kennis en advies in samenwerking met intermediairs. Daarmee informeren, inspireren en ondersteunen we organisaties in hun communicatie over de palliatieve benadering met hun achterbannen.
5. Internationale ontwikkelingen op het gebied van de palliatieve benadering, het sociaal domein en zingeving & spiritualiteit volgen. Kennis ophalen en delen met doelgroepen en deze (inter)nationale platformen gebruiken om kennis die we opgedaan hebben binnen de programmalijs te delen.

Resultaten Bewustwording (B)

Vooraf verwacht resultaat B1

Het belang van de palliatieve benadering brengt Agora onder de aandacht van de zorg en het sociaal domein, door kennis te halen en te brengen maken we resultaten zichtbaar voor professionals.

Behaald resultaat B1

- Agora heeft dit jaar met communicatie bereikt dat:
 - De verandering van het verhaal van Agora duidelijk naar voren is gekomen;
 - Meer samenhang in projecten/programma's is aangebracht;
 - De zichtbaarheid van Agora groter is geworden;
 - Er meer verbinding is met bestaande stakeholders en samenwerking met nieuwe stakeholders tot stand is gekomen, wat leidt tot meer activiteiten, gezamenlijkheid, synergie in het veld en dus: bijdraagt aan impact.
- Dit jaar is meer focus gelegd op online kanalen (met name LinkedIn) en verbreding van kanalen met het doel: met minder meer impact bereiken. Dat is dit jaar gelukt. Uit de monitoring blijkt dat de website bezoekers langer boeit, men blijft gemiddeld langer op een websitepagina en stapt minder snel uit. Met name geldt dit voor de kennisbank-artikelen en de Agenda-items. Het aantal nieuwe websitebezoekers is dit jaar gegroeid met bijna 6%. Het aantal volgers op LinkedIn is gegroeid met 55%. Ons channel Palliatieve Benadering op 1SociaalDomein laat eveneens een stijging zien met 49% meer volgers. De gerichtere inzet van kennis en kunde op deze kanalen werpt structureel vruchten af en draagt bij aan de profilering van Agora. Een volgende stap in verbetering van online zichtbaarheid is een verbeteringslag voor de website. Deze wordt in 2023 doorgevoerd.
- Twee nieuwe programmapagina's over proeftuinen zijn gemaakt om communicatie over ontwikkelingen en ervaringen van deelnemers aan de proeftuinen goed zichtbaar te maken in samenwerking met partner Movisie.
- Communicatie over Geestelijke Verzorging Thuis loopt goed door, Agora blijft ook in 2022 een belangrijke spil in de communicatie, de themapagina's Geestelijke Verzorging Thuis en Praten over levensvragen worden goed bezocht, materialen goed ingezet door doelgroepen en gedeeld. Eerste artikelen over Palliative Health Palliative Care (PHPC) en Compassionate Communities worden goed gelezen. Communicatie zorgt mede voor interesse in deelname aan de kennisgroep rond Compassionate Communities.
- Bestaande tools: communicatieadvies over aanpassingen en aanvullingen aan bestaande infographics. Advies en voorbereiding voor de nieuwe tool en bijbehorende content over 'opeenvolgende problematiek' (lancering Q3)
- Een eerste artikel op Zorg&sociaalweb is goed gelezen en herhaald ingezet om de zichtbaarheid van Agora maximaal te vergroten onder (zorg- en beleids)doelgroepen.
- Agora heeft zich op het Nationaal Congres Palliatieve Zorg gepresenteerd met twee goedbezochte presentaties, 'Proeftuinen als inspirerend voorbeeld' en '20 jaar spiritualiteit in de palliatieve zorg,' een uitgebreide stand en communicatieactiviteiten voor, tijdens en na het congres.
- Op het congres zijn twee nieuwe producten geïntroduceerd: twee films over zingeving: 'Zingeving in de zorgpraktijk,' 'Samenwerken rond zingeving', en een visual 'Life events opeenvolgende problematiek'. De film 'Zingeving in de zorgpraktijk' is ook in een goed bezochte videosessie

gepresenteerd, waarin deelnemers met de hoofdrolspelers in gesprek gingen en kennis en ervaring uitwisselden.

- Daarnaast is de nieuwe film: 'Drie gesprekken over zingeving' opgeleverd en verspreid. Deze film geeft inzicht in de vragen van mensen en de interventies van de geestelijk verzorger. De film sluit ook aan bij het onderwijsplan Geestelijke Verzorging Thuis.
- In november vond, in samenwerking met ZonMw, een reeks van drie succesvolle Masterclasses plaats waarin diverse kennisinstrumenten zijn gepresenteerd en deelnemers zelf aan de slag gingen. Maar liefst 445 deelnemers hebben hieraan deelgenomen: dit is een verdubbeling ten opzichte van 2021. Alle drie de Masterclasses zijn zeer goed gewaardeerd met gemiddeld een 8, op zowel inhoud, toepasbaarheid in de praktijk, presentatie en organisatie. Vanwege de goede samenwerking met ZonMw en dit succes, is het voornemen de Masterclasses ook in 2023 voort te zetten en eventueel uit te breiden.
- De videosessie 'Samen de ondersteuning van mantelzorgers verbeteren', met Mantelzorg NL en VPTZ is goed bezocht en werd gewaardeerd met een 8.
- Vanuit het project Geestelijke Verzorging Thuis is er verbinding gelegd met Tweede Kamerlid Fonda Sahla van D66 (samen met VGVZ en CvL Rotterdam). Agora's projectleider en communicatieadviseur namen deel aan dit werkoverleg bij Gezondheidscentrum Levinas Rotterdam, waarmee landelijk is gewerkt aan bekendheid, profilering en begrip van de Geestelijke Verzorging Thuis en de rol van de Centra.
- Vanuit de twee proeftuinen: Roermond en Maarssen is nieuwe content opgehaald, ontwikkeld en verspreid in goede samenwerking met partner Movisie.
- Er is overbinding gelegd met Carend, waarmee we in 2023 de samenwerking gaan versterken en in communicatie meer optrekken. We nemen deel aan het eerste Carend-congres in 2023 met een stand en zijn in gesprek over verdere samenwerking.
- De cijfers onderbouwen dat het aanbrengen van focus en communicatie bijdraagt aan de zichtbaarheid van de organisatie en ons verhaal. De Q4-22 in cijfers laat zien dat we minder *kwantitatief* communiceren ('met minder meer impact'), maar meer kwalitatief en op inhoud en dat dit meer interesse op gang brengt en de zichtbaarheid van de organisatie vergroot. Ook de LinkedIn-pagina en de inzet van andere vormen van content naast artikelen, zoals filmpjes en visuals, draagt hier aan bij.

Vooraf verwacht resultaat B2

Agora heeft de ervaringen en uitdagingen op de vier dimensies met betrekking tot de palliatieve benadering en de inductieve werkwijze nader onderzocht en met betrokkenen de uitkomsten gedeeld.

Behaald resultaat B2

- Een nieuwe werkgroep 'psychosociaal' is binnen Agora opgericht onder voorzitterschap van de Beroepsvereniging Professioneel Sociaal Werk (BPSW). De eerste bijeenkomst stond in het teken van de doelstelling, werkwijze en samenstelling van de werkgroep. De groep wil de psychische en sociale dimensies verder onderzoeken aan de hand van casuïstiek en voor het voetlicht brengen wat psychosociale zorg in de praktijk is. De werkgroep leverde een bijdrage aan de content van betreffend onderdeel van de website overpalliatievezorg.nl/zorg-en-hulp/psychosociale-en-spirituele-zorg [Psychosociale zorg \(overpalliatievezorg.nl\)](https://overpalliatievezorg.nl)

- De werkgroep bracht advies uit aan PZNL over 'Hulp bij Helpen', een Agora Handreiking uit 2010, welke opnieuw in Pallialine opgenomen moet worden. Geadviseerd is een update te maken voor een bredere doelgroep van professionals die psychosociale ondersteuning bieden. Agora neemt hierin het voortouw. Tot die tijd blijft 'Hulp bij helpen' als goedgekeurd onderwijsmateriaal beschikbaar.
- Meer resultaten onder proeftuinen (D1) over monitoring van opgedane kennis en ervaring, ontwikkelen van een toolkit en communicatie.

Vooraf verwacht resultaat B3

Samenwerkingsrelaties zijn opgebouwd met relevante partijen op de vier dimensies, met het doel via casuïstiek van mensen die ongeneeslijk ziek zijn en hun naasten het belang van kijken vanuit de mens en zijn behoeften onder de aandacht te brengen.

Behaald resultaat B3

- Er zijn contacten gelegd en afspraken gemaakt met de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS), Patiëntenfederatie NL en Tao Of Care om nadere samenwerking te verkennen en in 2023 concrete samenwerking (bijvoorbeeld met RVS tijdens de pre-conference EAPC) vorm te geven.
- Daarnaast is de samenwerking met de Parkinsonvereniging gestart om gezamenlijk een voorlichtende film te maken op basis van de Agora Persona Piet. In 2023 start de productie.

Vooraf verwacht resultaat B4

Kennis is vergaard over werkzame elementen die samenwerking tussen zorg en sociaal domein bevorderen. Met als doel bewustwording van professionals en vrijwilligers te creëren, kennis te delen en deze groepen te inspireren.

Behaald resultaat B4

- In 2020 startte met VPTZ een pilot gericht op samenwerking tussen VPTZ- lidorganisaties en het sociaal domein. Vanwege corona is dit via Zoom gestart. Dit bleek geen succes vanwege wisselingen in deelnemers en tijdgebrek bij VPTZ. Dit maakte dat gekozen is voor afronding van de pilot in de vorm van het delen van de resultaten van de pilots via een videosessie en een artikel ter inspiratie. Hiervoor is als invalshoek gekozen: mantelzorgondersteuning door VPTZ-vrijwilligers.
- Op 6 december vond de videosessie plaats waaraan ca. 70 mensen uit diverse domeinen deelnamen. Drie sprekers vertelden aan de hand van drie casussen hoe zij naasten van mensen in de palliatieve fase ondersteunden: als gespecialiseerd wijkverpleegkundige, mantelzorgondersteuner en VPTZ-vrijwilliger. Verdere kennisverzameling en ontwikkeling vindt met name plaats in het monitoren van de ontwikkelingen rond de proeftuinen.

Vooraf verwacht resultaat B5

De huidige tools zijn aangepast naar en aangevuld met bestaande en nieuwe doelgroepen.

Behaald resultaat B5

- In het eerste halfjaar zijn bestaande tools geëvalueerd, intern en gedeeltelijk extern. En is gewerkt aan een update van vijf bestaande infographics van Agora en een infographic/kennisclip 'Life events en opeenvolgende problematiek'. Deze activiteiten zijn niet afgerond door vertrek van een medewerker. In 2023 wordt dit weer opgepakt.

Vooraf verwacht resultaat B6

Agora is op de hoogte van internationale ontwikkelingen op het gebied van de palliatieve benadering.

Behaald resultaat B6

- De verbindingen die Agora heeft gelegd, hebben geleid tot de oprichting van het Vlaams-Nederlands Lerend netwerk Compassionate Communities. Er is een startdocument geschreven met alle participanten, een voorzitter is benoemd en er zijn afspraken gemaakt over het faciliteren van en communicatie over toekomstige bijeenkomsten en activiteiten van het lerend netwerk.
- Er is een relatie gelegd met de Reference Group Public Health Palliative Care van de EAPC. Met de EAPC Reference Group Spiritual Care is afgesproken hoe kennis in Nederland via de Agora Ethiek en spirituele zorg en de communicatiekanalen van Agora gedeeld zullen worden.
- Agora heeft in samenwerking met de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving, PZNL en de EAPC Referencegroup Public Health Palliative Care succesvol een voorstel voor een preconference voorafgaand aan het 18e World Congress ingediend bij de EAPC. De samenwerking is rond, er ligt een programma op hoofdlijnen, een basisbegroting en er is een start gemaakt met een communicatieplan. Tijdens het congres zullen tevens de drie door Agora ingediende abstracts als e-posters worden gepresenteerd.

4. Programmalijs Zingeving

Zingeving in de lokale gemeenschap (C)

Droom voor de toekomst

Agora gaat ervan uit dat burgers en hun sociale omgeving allereerst zelf verantwoordelijk zijn voor invulling van zingeving en betekenis in hun leven. Wanneer de sociale omgeving niet in de wensen en behoeften van de burger op het gebied van zingeving kan voorzien, kan een beroep gedaan worden op zowel formele als informele zorg- en hulpverleners. Het project 'geestelijke verzorging in de thuissituatie' is daarom een belangrijk onderdeel van deze programmalijs.

Inleiding

In 2022 start de middellange termijn van het project Geestelijke Verzorging Thuis, waar de subsidie voor is verlengd van 2022 tot 2027. De verdere invulling van de infrastructuur ende rol van Centra voor Levensvragen zijn een doel voor komend jaar. De continuering van communicatie is tevens een doel, waarbij de bekendheid van Geestelijke Verzorging Thuis wordt vergroot.

Agora zoekt steeds naar verbindingen met experts en veldpartijen. Zo is er de werkgroep Ethiek en Spirituele Zorg, die na een succesvolle werkconferentie eind 2020 samenwerking zoekt met het programma Zingeving en Geestelijke Verzorging bij ZonMw. In 2021 werd een drietal Masterclasses gegeven, in 2022 is het de bedoeling daar een vervolg aan te geven door de onderzoeken te verbinden met de praktijk.

Agora zoekt als penvoerder van het onderwijsplan 'Zingeving in de zorg en sociaal domein' naar verbinding met veldpartijen in het kader van onderwijs. Zo zijn er contacten met vakdocenten en opleiding verpleegkundigen om de aandacht voor zingeving en palliatieve zorg te bevorderen. Met het brancheoverleg theologiëstudenten zijn er contacten om verder uit te bouwen, zodat de aandacht voor zingeving en geestelijke verzorging alsook de palliatieve benadering in de opleiding van geestelijk verzorgers en theologie studenten (HBO) gestimuleerd wordt.

Als onafhankelijk platform heeft Agora vanaf haar oprichting een belangrijke rol gespeeld in het signaleren van de knelpunten en verbetermogelijkheden ten aanzien van de aandacht voor zingeving, spirituele zorg en levensvragen in de palliatieve zorg. Nu Agora lid van PZNL is geworden, zal in die onderlinge relatie daar systematisch aandacht voor worden gevraagd.

Doelen 2022

1. Versterken en verbeteren van de infrastructuur van geestelijke verzorging thuis, dat in 2022 met de regionale Centra voor Levensvragen een nieuwe fase ingaat.
2. Versterken van de relevantie van onderzoek zingeving en geestelijke verzorging voor de praktijk, onder meer door participatie in de kenniswerkplaats van ZonMw.
3. Verbeteren van de toegankelijkheid en bekendheid geestelijk verzorging thuis door campagne, publicaties en uitvoering communicatieplan Geestelijke Verzorging Thuis; ook vanuit het onderwijsplan wordt aan die toegankelijkheid en bekendheid verder gewerkt.
4. Meer bewustwording van behoefte aan zingeving en geestelijke verzorging bij professionals en vrijwilligers door strategisch gekozen scholingen en bijdrages in videosessies.
5. Krachtige verbindingen maken in het zingevingsdomein, onder meer via het brancheoverleg HBO theologie en relevante beroepsopleidingen.
6. Versterken van de palliatieve benadering en de aandacht voor zingeving in relevante werkgroepen en contacten binnen PZNL, waar Agora in 2021 lid van is geworden.

Resultaten Zingeving (C)

Vooraf verwacht resultaat C1

Voortgang in uitvoering opdracht van het ministerie van VWS rondom de subsidieregeling geestelijke verzorging in de thuissituatie.

Behaald resultaat C1

- Intensieve samenwerking met Centra voor Levensvragen.
- Per 1 januari lopen de financiën GV Thuis via de Centra voor Levensvragen.
- Dit jaar startte de Kenniswerkplaats en de route naar de Expertisefunctie GV Thuis.
- In de werkgroep expertisefunctie is een aanzet tot een meerjarenplan ter voorbereiding op de Expertisefunctie gemaakt. In de kamerbrief van 6 juli 2022 is € 14 miljoen extra toegezegd voor GV Thuis (5) en expertisefunctie (9) voor de periode tot 2028. Vanuit de werkgroep Expertisefunctie is een kopgroep samengesteld om het proces te kunnen versnellen. Deze kopgroep werkt een globale maatschappelijke business case uit en een meerjarenplan.
- In de tweede helft van dit jaar heeft de projectgroep een Plan van Aanpak en een Meerjarenplan voor de Expertisefunctie bij VWS aangeleverd. Een aantal partijen bleek dit plan niet te willen dragen, waarna een impasse is ontstaan. Een uitstel tot 9 december voor een aangepast plan heeft geen resultaat opgeleverd. In 2023 neemt VWS initiatief om te zien of partijen bereid zijn gezamenlijk een vervolg te geven aan de inspanningen in de laatste twee kwartalen.
- Monitoring van de praktijk van GV Thuis is door het Samenwerkingsverband van Centra voor Levensvragen (SCL) opgenomen, Agora heeft de kosten voor een dashboard voor haar rekening genomen. Vorming van SCL als vereniging is met financiële hulp van Agora tot stand gekomen. Monitoring moet een beeld opleveren van zowel inzet GV Thuis als bedrijfsvoering, data zijn nog niet gedeeld door het SCL.
- De beoogde resultaten voor dit jaar zijn behaald, ondanks de impasse rond de Expertisefunctie, waaronder het overleg in het projectteam en in de deelprojectgroepen te leiden heeft gehad. De beoogde borging van de Kenniswerkplaats in 2023 staat op losse schroeven.

Vooraf verwacht resultaat C2

Verbinding tussen de praktijk en relevante onderzoeken van ZonMw in het programma zingeving en geestelijke verzorging.

Behaald resultaat C2

- Bijgedragen is aan de totstandkoming van de 'Overview' die ZonMw heeft gemaakt van het werkveld GV Thuis in praktijk, onderwijs en onderzoek: dit geeft een helder beeld.
- De Kenniswerkplaats heeft een nieuwe website gelanceerd (www.kenniswerkplaatszingeving.nl) die op termijn overgeheveld kan worden naar de Expertisefunctie. De site geeft nu inzicht in de ontwikkeling van de kenniswerkplaats, leernetwerken en onderzoeken die plaatsvinden.
- De werkgroep Agora ethiek en spirituele zorg is met nieuwe leden aangevuld en is in de tweede helft van dit jaar bijeen gekomen.

- De goed bezochte videosessie 'Zingeving in de zorgpraktijk' liet goed zien hoe zingeving bij verpleegkundigen en in samenwerking met geestelijke verzorger vorm kan krijgen.
- Agora en ZonMw hielden drie succesvolle masterclasses. De eerste, 'Samen zorgen voor zingeving' met 200 deelnemers (334 aanmeldingen), waardering 8.3. Een tweede 'Zin in het latere leven' voor 160 deelnemers (300 aanmeldingen), waardering 8.2. De derde 'Structuur en creativiteit' 85 deelnemers (188 aanmeldingen), waardering 7.4. Agora en ZonMw zetten de samenwerking graag voort.
- Agora was aanwezig op het Kennisfestival dat ZonMw/Kenniswerkplaats organiseerde waarbij een bundeling van bestaand onderzoek en uitkomsten van Ploeg- en actie-onderzoeken werden gepresenteerd. Het materiaal is op Palliaweb beschikbaar en bedoeld om in te zetten in de praktijk van GV Thuis.

Vooraf verwacht resultaat C3

De bekendheid en vindbaarheid van geestelijke verzorging in de thuissituatie is toegenomen door een tweejarige communicatiecampagne.

Behaald resultaat C3

- Met het opstellen van de Eindrapportage van het tweejarige communicatieproject Geestelijke Verzorging Thuis met keuze richting, ontwikkeling van middelen, overzicht van activiteiten, inzet van kanalen en resultaten hoe het wordt ontvangen en het bereik, inclusief een financieel overzicht, is het resultaat behaald.
- Advies is gegeven om de aandacht die in gang is gezet met communicatie vast te houden in 2022 en daarna.
- Thema's en onderwerpen GV Thuis zijn opgenomen in artikelen, social media en videosessies van Agora en van samenwerkingspartners.
- Relaties zijn op gang gebracht met externe partijen om belang en bekendheid GV Thuis te vergroten, zoals met de Luisterlijn, Raad voor de Volksgezondheid en Samenleving en een huisartsengroep.
- Voorbereiding en begeleiding van de productie van drie films GV Thuis:
 1. informatieve animatie
 2. een film met acteurs waarin het praten over levensvragen centraal staat
 3. een film over de samenwerking tussen een geestelijk verzorger en een verpleegkundige/docent
- Publicatie in het vaktijdschrift voor Praktijkondersteuners en Praktijkverpleegkundigen (TvPO), waarin een Praktijkondersteuner Huisarts (POH)/praktijkmanager vertelt over zingeving en geestelijke verzorging in deze praktijk en tips geeft voor collega's, aangevuld met nieuwste inzichten uit actieonderzoek.
- Het gebruik van het Landelijk nummer Centra voor Levensvragen is in kaart gebracht en na de herinrichting eind 2021 is de doorgeleiding van bellers naar het juiste centrum gestroomlijnd.
- De film o Zingeving en zorgpraktijk (korte en lange versie) en 'Zingeving rond samenwerking in zorgpraktijk' is ingezet bij een videosessie, bij de workshop die Agora samen met Movisie verzorgde op het Nationaal Congres Palliatieve Zorg en tijdens een sessie met Carend.

Vooraf verwacht resultaat C3b

Onderwijsplan Geestelijke Verzorging Thuis wordt conform planning uitgevoerd.

Behaald resultaat C3b

- Agora is naast penvoerder van dit Onderwijsplan ook een van de uitvoerende partijen. Er zijn elf externe partijen die deelprojecten uitvoeren. In 2022 is het deelproject om aandacht te vragen voor zingeving bij gemeenten afgesloten en zijn twee nieuwe deelprojecten van start gegaan. Zeven deelprojecten zijn opgestart en lopen. Drie deelprojecten moeten nog van start gaan.
- Inhoudelijk is de voortgang naar wens: de projecten leveren de beoogde resultaten op en er is veel animo voor de aangeboden scholing. De projecten kunnen nog steeds worden uitgevoerd in de beoogde looptijd van het onderwijsplan (tot 2025).

Vooraf verwacht resultaat C4

Expertise op het gebied van zingeving, spiritualiteit en geestelijke verzorging is gedeeld.

Behaald resultaat C4

- Twee videosessies zijn gehouden voor professionals uit zorg en sociaal domein over het herkennen van zingevingsvragen bij ouderen en toepassingsmogelijkheden van de Richtlijn Zingeving en spiritualiteit in de palliatieve fase
- Drie masterclasses zijn gehouden met de samenwerkingspartners Hogeschool Viaa (verpleegkunde), Centrum van Levensvragen Overijssel en ZonMw.
- De videosessie 'Zingeving in de zorgpraktijk' is met succes gehouden. Hiervoor hebben zich 194 deelnemers aangemeld.
- Met KBO-Brabant vond uitwisseling plaats rondom zingeving en wat het project GV Thuis kan betekenen voor de inzet van vrijwilligers in Brabant.
- Met PaTz Nederland is een scholingsmodule samengesteld voor PaTz-groepen om het thema zingeving aan te kaarten. Dit is opgenomen in 'Peper voor de PaTz' vol met inspiratiematerialen.
- Over de richtlijn Rouw is op verzoek van IKNL voor gebruikers van de richtlijn scholing ontwikkeld, bestaande uit casuïstiek en een (groeps)gesprek daarover.
- De werkgroep Palliatieve zorg in de verstandelijke gehandicaptenzorg kwam bijeen rond de onderwerpen richtlijn palliatieve zorg in de verstandelijk gehandicaptenzorg en rond het addendum bij die richtlijn.

Vooraf verwacht resultaat C5

Verbinding binnen zingeving en spiritualiteit is toegenomen.

Behaald resultaat C5

- In het brancheoverleg HBO Theologie werd het opleidingsprofiel besproken voor geestelijk verzorger en docent, relevant voor het werk binnen GV Thuis. Relevant voor zowel geestelijk verzorger zelf, als voor professionals in zorg en welzijn die attent zijn op zingevingsvragen en mogelijke doorverwijzing.

Vooraf verwacht resultaat C6

Aandacht voor de palliatieve benadering is gestimuleerd door lidmaatschap PZNL.

Behaald resultaat C6

- In de loop van dit verslag jaar is binnen PZNL een organisatieontwikkeling gestart. Dit heeft veel interne energie gekost van zowel de stichting PZNL als de aangesloten leden. Einde dit jaar is besloten te komen tot een nieuwe organisatiestructuur en positionering. Agora heeft daarin een belangrijke rol gespeeld.
- Ook is de tweede helft van dit jaar ingezet op aanhalen van banden met externe stakeholders, waaronder PZNL. Voor 2023 staan nieuwe gezamenlijk initiatieven in de steigers.

5. Programmalijs Samenwerking zorg en sociaal domein

Bevorderen samenwerking zorg en sociaal domein (D)

Droom voor de toekomst

Mensen in de palliatieve levensfase en hun naasten ervaren passende zorg en ondersteuning, d.w.z. in hun eigen leefwereld volgens hun eigen waarden en normen. Zorg en ondersteuning zijn in de lokale gemeenschap integraal beschikbaar, effectief en doelmatig, over de domeinen van wet- en regelgeving heen.

Inleiding

Mensen die geconfronteerd worden met het levenseinde door een ongeneeslijke aandoening of kwetsbaarheid, krijgen te maken met de complexe wereld van zorg en ondersteuning. Het vinden van de juiste hulp - passend bij de eigen leefwereld, gericht op kwaliteit van leven en met behoud van eigen regie - is voor veel mensen een zoektocht.

Formele, informele zorgverleners en ondersteuners kunnen vroegtijdig en proactief bijdragen aan een samenhangend ondersteuningsaanbod voor zowel de persoon zelf als zijn/haar naasten. Om kwaliteit toe te voegen aan de laatste levensfase is naast zorg ook ondersteuning vanuit het gemeentelijke welzijns- of sociale domein nodig.

Agora beoogt met het programma *Bevorderen samenwerking zorg en sociaal domein* de verankering van de palliatieve benadering in de lokale gemeenschap te bevorderen.

Agora pakt de rol om het zorgdomein aan het sociaal domein te verbinden door vanuit de waarden en behoeften van mensen in de palliatieve levensfase en hun naasten naar vraagstukken te kijken. Hiervoor werken wij samen met Movisie en PZNL en geven in lokale proeftuinen de verbinding tussen zorg en sociaal domein vorm. Wij werken vanuit de beleidscyclus. Dit betekent dat wij kennis ophalen, toetsen, aanpassen en verder brengen. Dit doet Agora in proeftuinen, met intermediairs en via (internationale) wetenschappelijke contacten.

Doelen 2022

1. Meer kennis vergaren over (werkzame elementen) door samen met Movisie vier lokale proeftuinen uit te voeren, waarin zorg en sociaal domein integraal en proactief samenwerken rondom mensen in de palliatieve fase en hun naasten. Op basis hiervan wordt de methodiek van de proeftuinen verder doorontwikkeld op impact.
2. Kennis toetsen en ophalen in de proeftuinen om actiebereidheid bij partijen in de zorg en het sociaal domein voor de brede aanpak van de palliatieve benadering te vergroten
3. Krachtiger verbindingen maken vanuit de palliatieve benadering met onder andere PZNL en Movisie, om beleidsmatig en bestuurlijk vraagstukken te agenderen en mogelijke oplossingen in een versnelling te brengen.

Resultaten Samenwerking zorg en sociaal domein (D)

Vooraf verwacht resultaat D1

Agora heeft vier proeftuinen gerealiseerd samen met Movisie waarin professionals uit zorg en sociaal domein zijn betrokken en waar instrumenten zijn ingezet om de palliatieve benadering te toetsen in de praktijk. Hiermee is inzicht gekregen in de werkzame elementen van de palliatieve benadering en in kaart gebracht wat de opbrengsten zijn voor de cliënt en de naasten en ook in financieel opzicht.

Behaald resultaat D1

- De aanloopfase om te komen tot een proeftuin duurt langer dan verwacht. Gemeenteraadsverkiezingen, Covid en werkdruk bij lokale professionals zijn redenen waarom de werving moeilijk verloopt. Ook zijn de proeftuinen vernieuwend en spreken vooral de voorlopers in de lokale situatie aan. Vier proeftuinen zijn voor dit jaar niet haalbaar gebleken. Drie proeftuinen zijn tot stand gebracht, namelijk Maarssen, Roermond en Zundert. Deze lopen in 2023 nog door.
- Voortgang proeftuinen
 - Proeftuin Maarssen

Is dit jaar gestart met een bijeenkomst van de kerngroep. Er zijn stakeholdergesprekken gevoerd en de startbijeenkomst met 30 professionals en vrijwilligers uit zorg en sociaal domein is gehouden.

Een tweede bijeenkomst heeft plaatsgevonden. In deze bijeenkomst is de ambitie van de proeftuin besproken, zijn er korte pitches van organisaties gehouden en hebben we een eerste stap gemaakt in het ontwikkelen van kleine experimenten die ze gezamenlijk kunnen oppakken. De eerste resultaten van de proeftuin worden zichtbaar. Verwijzingen naar elkaar nemen toe en er wordt over de domeinen heen een casusoverleg georganiseerd. Aan de proeftuin neemt een ervaringsdeskundige deel.

Na een aantal werkbijeenkomsten bevindt de proeftuin zich in de fase om experimenten in plannen vorm te geven en deze uit te voeren. De experimenten hebben tot doel om de praktijk daadwerkelijk te veranderen en de samenwerking tussen professionals te verbeteren. Deelnemers zijn enthousiast en door de bijeenkomsten komt het samenwerken meer op gang.
 - Proeftuin Roermond

Is van start gegaan met een door de kerngroep voorbereide startbijeenkomst. Van tevoren is met betrokkenen een individueel voorgesprek gehouden om beter zicht te krijgen op de motivatie voor deelname en de ambitie. Deelnemende partijen zijn de gemeente, zorgaanbieders, welzijnsorganisaties, het netwerk palliatieve zorg en integrale kindzorg, en het Centrum voor Levensvragen. Aan de startbijeenkomst namen bestuurders deel van vier organisaties. Na de startbijeenkomst is de ambitie in Roermond aangescherpt en is een nulmeting van de samenwerking gemaakt.

Net als in de proeftuin Maarssen, zijn ook hier werkbijeenkomsten georganiseerd en kleine experimenten vormgegeven om de praktijk daadwerkelijk te veranderen en de samenwerking tussen professionals te verbeteren. Deelnemers zijn enthousiast en door de bijeenkomsten komt het samenwerken meer op gang.
 - Proeftuin Zundert

De proeftuin is na bestuurlijke instemming van de gemeente Zundert in het najaar gestart. De kerngroep heeft een eerste analyse van het netwerk gemaakt.

- Proeftuin Huis aan het water
De proeftuin Huis aan het Water is in samenwerking met Erwezijn afgerond met vier lokale projecten die door zorg en welzijnspartijen in de regio verder opgepakt worden.
- Monitoring is opgestart met het stellen van twee evaluatievragen na elke bijeenkomst in de proeftuinen. De stakeholdersanalyse die proeftuinen maken geven inzicht in de effecten van de proeftuin. Ontwikkeling van andere monitoringsinstrumenten is gaande.
- Door de inzet van communicatie over het proces van deelnemers aan de proeftuinen, waaronder interviews met deelnemers ontstaat bewustwording bij professionals. Daarnaast draagt communicatie bij aan de bekendheid voor het programma, waardoor er weer nieuwe proeftuinen geworven kunnen worden.
- Gesprekken met ZonMw over een call rond samenwerking tussen (palliatieve) zorg en sociaal domein hebben geresulteerd in een besluit van de commissie om in het najaar een open call te ontwikkelen. Agora en Movisie willen van deze mogelijkheid voor extra subsidie gebruik maken zodat voortgang van het project geborgd kan worden.

Vooraf verwacht resultaat D2

Samenwerking tussen partijen uit de palliatieve zorg en het sociaal domein is gestimuleerd door het faciliteren van verbindingssessies.

Behaald resultaat D2

- Agora droeg bij aan meer bewustwording van de sociale dimensie en een mogelijk handelingsperspectief voor samenwerken met het sociaal domein, door:
 - Webinars met PaTz
Twee webinars over de sociale dimensie en samenwerking met het sociaal domein zijn in het voorjaar en in het najaar gehouden.
 - Community of Practice Midden-Limburg
Voor het webinar van het onderwijsknooppunt (consortium) Midden-Limburg, de 'Community of Practice' waren 28 professionals, studenten en docenten opgegeven.
 - Mantelzorgmonologen die zijn live als verbindingssessie met Agora zijn gehouden in Breda. De Mantelzorgmonologen werden met StiB (welzijnsorganisatie Breda), VPTZ en Netwerk palliatieve zorg georganiseerd waarbij na afloop diverse beroepskrachten en vrijwilligers (ca. 50) nadachten over betere ondersteuning van mantelzorgers.
 - Symposium Palliatieve zorg Midden-Holland (Gouda).

Vooraf verwacht resultaat D3

Agora past bestaand instrumentarium toe in de proeftuinen en ontwikkelt nieuwe instrumenten op basis van ervaringen met de proeftuinen.

Behaald resultaat D3

- De film van Carla en infographic op vier dimensies zijn standaard onderdeel van de presentatie in de proeftuin.
- De infographic 'Met wie kan ik samenwerken?' is aangepast voor de proeftuinen. Een infographic over opeenvolgende problematiek vanuit de proeftuin Huis aan het Water is in de maak.

- Voor de startbijeenkomst van de proeftuin zijn verschillende werkwijzen en monitoringstools ontwikkeld zodat bewustwording en samenwerken gestimuleerd en onderzocht kunnen worden.
- Het draaiboek, presentatie en de werkmethoden zijn standaarden die bij elke proeftuin opnieuw worden ingezet en vanuit de praktijk worden doorontwikkeld.
- Uit de werving van de proeftuinen is geleerd dat er handelingsverlegenheid is vanuit zowel het sociaal domein als het zorgdomein om samen te werken ten behoeve van mensen in de palliatieve fase en hun naasten. De werving van nieuwe proeftuinen verloopt daarmee moeizaam, is tijdsintensief en vraagt de nodige overtuiging. Vanuit deze kennis die Agora het afgelopen jaar heeft opgedaan zijn met Movisie twee projectaanvragen voor NPPZ II geschreven. De ene projectaanvraag richt zich op bewustwording en de andere projectaanvraag op de benaderingsstrategie en doorontwikkeling methodiek proeftuinen. Binnen de proeftuinen werken we vanuit casussen. We zetten regelmatig de film van Carla in. Ook zijn onze infographics in kennisbladen verwerkt en dienen als achtergrondinformatie voor deelnemers aan de proeftuinen.

Vooraf verwacht resultaat D4

Agora is kennis- en expertisecentrum voor de palliatieve benadering.

Behaald resultaat D4

- Agora heeft zich dit jaar meer geprofileerd als kennis- en ontwikkelorganisatie door het opstellen van een kennisagenda en het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden. Een samenwerkingsovereenkomst met het Radboudumc is tot stand gekomen alsmede de benoeming van een bijzonder hoogleraar.
- Daarnaast heeft Agora samen met het Trimbos Nederlands Kenniscentrum Ouderen Psychiatrie een projectaanvraag voor proactieve palliatieve zorgplanning bij mensen met ernstig psychiatrische aandoeningen ingediend bij ZonMw. In dit jaar is de projectaanvraag in de laatste fase gekomen, de reacties op de referenten zijn geformuleerd. In de tweede ronden is dit nog niet goedgekeurd, aanvullende vragen zijn geformuleerd. Beantwoording in 2023.
- Agora en PaTz hebben gezamenlijk een tool ontwikkeld voor PaTz groepen om zingeving in die groepen beter op de kaart te krijgen. In die tool wordt gebruik gemaakt van de video's die onder meer voor Geestelijke Verzorging Thuis zijn gemaakt rond zingeving in de huisartsenpraktijk. Agora en PaTz zijn nog in gesprek over de inzet van een film ter bevordering van het betrekken van geestelijk verzorgers bij de PaTz groepen en de verdieping van de aandacht voor zingeving en spiritualiteit.
- Een groep professionals en onderzoekers op het gebied van palliatieve zorg, psychiatrie en verslaving heeft zich gemeld bij Agora voor ondersteuning/facilitering. De verwachtingen worden komend kwartaal beter uitgewerkt, zodat besluitvorming over hun verzoek kan plaatsvinden.
- Presentaties, lezingen en gastcolleges zijn gegeven om bij derden de palliatieve benadering onder de aandacht te brengen.

6. Programmatisch Perspectiefverbreding

Perspectiefverbreding palliatieve zorg naar de sociale leefomgeving van de burger (E)

Perspectiefverbreding roept (nieuwe) vragen op over de ontwikkeling van ondersteuning van mensen in de laatste levensfase. Naast de nu nog vaak exclusief medisch of klinisch georiënteerde invalshoeken, groeit het besef dat het leven en uiteindelijk het sterven met een ongeneeslijke aandoening impact heeft op de hele sociale context waarin iemand leeft (en uiteindelijk sterft). Hoe kan het sociaal/publieke domein gerelateerd worden aan de reguliere zorg met zowel een theoretische als een praktische (beleidsmatige) component?

Theoretisch omdat veel *integrated care* modellen hun startpunt nemen in de optimale verbinding van professionele zorgverleners (eerste/tweedelijns) én niet primair gericht zijn op de relatie met de informele zorg of de sociale leefomgeving van de burger.

Praktisch omdat er in de laatste levensfase vaak sprake is van de nodige fragmentatie door enerzijds verschillen in regelgevende kaders (zoals Wmo, Zvw, Wlz) en anderzijds betrokkenen van uiteenlopende aard (bijvoorbeeld maatschappelijk werkers, artsen, verpleegkundigen, paramedici al dan niet in dienstverband, familieleden, burens, kerkgenootschappen, meeleven op scholen in geval van ouders met gevorderde kanker etc.), veelal gecombineerd in verschillende typen organisaties. De verbinding tussen zorg en het sociale/publieke domein blijft nog te vaak onderbelicht en daardoor waarschijnlijk ook onderbenut. Wetenschappelijk onderzoek kan laten zien of dit zo is, wat de knelpunten zijn en wat daar eventueel aan gedaan kan worden.

Om voorgenoemde lacunes te vullen wordt wetenschappelijk onderzoek op dit terrein gefinancierd in de vorm van de instelling van een bijzondere leerstoel aan het Radboud UMC door Agora. In 2020 is al gestart met een wetenschappelijk promotieonderzoek dat wordt gefinancierd door Agora en uitgevoerd in samenwerking met het Radboud UMC, afdeling Anesthesiologie, Pijn en Palliatieve Zorg. Ten gevolge van de lockdown door de Coronacrisis en daarmee samenhangend verschuiving van prioriteiten binnen het UMC, zijn een deel van de geplande resultaten voor lijn E, waaronder de (voorbereidingen voor de) aanstelling van een bijzonder hoogleraar, doorgeschoven naar 2021.

Doelen 2022

1. Publicatie eerste artikel (studie 1): Scoping review van bestaande (empirische) studies naar (sociale) ondersteuning door gemeenschap en gemeente (sociaal domein).
2. Publicatie tweede artikel (studie 2): Kwalitatief onderzoek naar de sociale problemen en behoeften van mensen in de palliatieve fase in de thuissituatie en hun naasten.
3. Lopend onderzoek (studie 3): Casestudies in Nederlandse gemeenten naar de ondersteuning door het sociaal domein en de samenwerking tussen verschillende betrokkenen in de eerste lijn (op het gebied van sociale ondersteuning).
4. Meer zicht op internationale ontwikkelingen om de Nederlandse bijdrage in perspectief te kunnen plaatsen, o.a. door deelname aan PHPCI congres (Brugge).
5. Installatie van de bijzonder hoogleraar aan het Radboudumc.

Resultaten Perspectiefverbreding (E)

Vooraf verwacht resultaat E1

Er is een Bijzonder hoogleraar benoemd voor de begeleiding van de nieuwe onderzoekslijn over palliatieve zorg in het publieke domein.

Behaald resultaat E1

- Jeroen Hasselaar van Radboudumc is benoemd tot bijzonder hoogleraar social empowerment in de palliatieve zorg. Daarmee is resultaat behaald.

Vooraf verwacht resultaat E2

Elementen die belangrijk zijn in relatie tot community based palliative care zijn gedefinieerd.

Behaald resultaat E2

- De literatuurstudie vordert goed: de analyse is in volle gang en daarna volgt het schrijven van het wetenschappelijk artikel. In overleg met de afdeling communicatie is een plan gemaakt om de (wetenschappelijke) resultaten na publicatie ook te vertalen naar een publicatie in een (vak)blad voor professionals in zorg en welzijn.
- De selectie van de te includeren artikelen is afgerond, de analyse van de resultaten van deze artikelen en het schrijven van de review is dit jaar niet afgerond. De reviewstudie loopt nog steeds en vraagt meer tijd dan vooraf ingecalculeerd. De reviewstudie zal na het verlof van de onderzoeker worden afgerond (de inclusie wordt aangevuld met artikelen van na maart 2021), en worden ingediend bij een wetenschappelijk tijdschrift voor publicatie.
- De eerste inclusieronde van de dataverzameling van de interviewstudie is erg goed verlopen en afgerond, transcriptie wordt gedaan tijdens het verlof van Trudy, in de zomer volgt een tweede inclusieronden waarbij gericht zal worden geïncludeerd.
- De casestudy is met de dataverzameling van de focusgroepenstudie met netwerkcoördinatoren afgerond, transcriptie wordt gedaan tijdens het verlof van Trudy, waarna analyse van de data en het schrijven van het artikel volgt. Beoogd wordt om het artikel in 2023 in te dienen voor publicatie. Voor deze studie is een abstract ingediend en geaccepteerd door het EAPC voor het congres in 2023.
- De inclusie van de interviewstudie met patiënten en naasten staat open, beoogd was de dataverzameling voor de kerst af te ronden, maar dat is niet gelukt.

7. Organisatie Agora per 31 december 2022

Samenstelling Raad van Toezicht en Raad van Bestuur

Raad van Toezicht	Termijn	Startdatum	(Neven)functies (per 31-12-2022)
Koen Jansen	2e	04 2015	Manager Landelijke Zorg Menzis, Wageningen.
Frans Pouw	1e	05 2022	Bestuurslid Vluchtelingenwerk-Samenspraak, Bunnik Lid Nationale Vergadering De Zonnebloem Lid Ledenraad Rabobank Rijn en Heuvelrug
Lidia Barberio	1e	09 2020	Directeur Longkanker Nederland, Utrecht
Karin Timm, stagiair		07 2022	

Raad van bestuur	Functie	(Neven)functies (per 31-12-2022)
Iris van Bennekom-Stompedissel	bestuurder	<p>2022 - heden Voorzitter College Specialismen Verpleegkundigen, V&VN, Utrecht</p> <p>2019 - heden Lid Kennisring Raad voor Volksgezondheid & Samenleving, Den Haag</p> <p>2018 - heden Lid Raad van Commissarissen Woningbedrijf Velsen op voordracht OR, Velsen</p> <p>2017 - heden Lid Raad van Commissarissen op voordracht OR, ONVZ, Houten</p> <p>2021 - heden Bestuurslid werkgeversorganisatie Huis van het Werk Alkmaar</p> <p>2022 - heden Voorzitter Nederlandse Diabetes Federatie, Amersfoort</p>

Medewerkers in dienst per 31 december 2022

- Birgitte Birnie Senior communicatieadviseur
- Rinske Boomstra Beleidsadviseur
- Miranda Coehoorn Senior communicatieadviseur
- Denise Degener Communicatieadviseur
- Bernita Eskes Communicatieadviseur
- Joep van de Geer Beleidsadviseur
- Els Hekstra Manager interne zaken
- Belinda Keller Officemanager
- Carolien Neefjes Beleidsadviseur
- Liset Ratelband Beleidsadviseur
- Sandrina Sangers Beleidsadviseur
- Guido Schürmann Beleidsadviseur
- Trudy Schutter Junior onderzoeker
- Leonie van der Veen Officemanager

Ziekteverzuim

Agora	2020	2021	2022
Aantal fte	10,3	10,3	10,2
Verzuimpercentage	15,4	9,5	15,7
Meldfrequentie	0,42	0,57	0

Verzuimpercentage is het totaal aantal verzuimdagen te delen door het aantal fte maal het totaal aantal kalenderdagen in dat jaar. Zwangerschaps- en adoptieverlof worden niet meegenomen in het verzuimpercentage.

Meldfrequentie is het aantal verzuimmeldingen gedeeld door het gemiddeld aantal medewerkers.

Bijlage: Netwerk Agora

Om krachten te bundelen en onze doelstellingen te realiseren werken we samen met onder andere onderstaande organisaties in zorg en welzijn.

Netwerk Agora in 2022
Associatie Hospicezorg Nederland (AHzN)
Beroepsvereniging Sociaal Werkers (BPSW)
Carend
Centra voor Levensvragen
IKNL
Institute of Positive Health (IPH)
KBO-PCOB
Kenniscentrum Kinderpalliatieve zorg
MantelzorgNL
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Langdurige Zorg, palliatieve zorg
Directie Publieke Gezondheid, cluster ethiek
Directie Maatschappelijke Ondersteuning (DMO)
Movisie
Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG)
Nederlandse Zorgautoriteit (Nza)
Netwerken Palliatieve Zorg
NOOM
PALZON
Patiëntenfederatie Nederland
PaTz
Protestants Theologische Universiteit
Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RvS)
Radboudumc
Reliëf
Regiegroep Spiritual Care
Samenwerkende Centra voor Levensvragen (SCL)
Sociaal Werk Nederland (SWN)
Stichting PZNL
Tao of Care
Trimbos
Universiteit voor Humanistiek
Viaa
V&VN
VGvZ
Vilans
VPTZ Nederland
ZonMw

Agora maakt deel uit van:

Stuurgroep GV Thuis

Coöperatie PZNL, lid

O²PZ

Lerend Netwerk